

Theorie en lastige woorden les 2 – blad 1

Doel: Om te lezen

Echt Nederlands weer; over een uur kan het weer droog zijn.

Weer en klimaat

Is het je wel eens opgevallen hoe vaak mensen het over het weer hebben? Meestal wordt er gemopperd: het is te warm, te koud, te nat, te droog, of er is te veel wind of te weinig. Het weer in Nederland kan snel veranderen. Soms is het elke dag anders. In andere landen is het weer soms lange tijd hetzelfde. Het weer in een gebied wordt bepaald door de temperatuur, de wind en de **neerslag**, zoals regen en sneeuw.

Als je het weer in een groot gebied meet over een periode van dertig jaar, dan weet je welk **klimaat** er heerst. Het klimaat is het soort weer dat normaal is voor een gebied. Bij het klimaat in Nederland horen regen en mist, maar ook frisse zomerdagen. Toch is er soms een hittegolf of vriest het heel streng, maar zulk weer is niet normaal voor ons land. Het hoort niet bij ons klimaat. Er zijn in Europa verschillende klimaten.

de neerslag

Regen, hagel, sneeuw mist en ijsel.

het klimaat

Het gemiddelde weer in een gebied, berekend over een periode van dertig jaar.

de hittegolf

Erg warm weer dat een aantal weken achter elkaar duurt.

De invloed van de zee

De hoogste temperatuur ooit in Nederland gemeten is 38,6 °C, de laagste temperatuur is -27,4 °C. Toch zijn de zomers hier gemiddeld niet erg warm en de winters niet bijzonder koud. Dat komt doordat de wind vaak over de Noordzee ons land in komt. 's Zomers is het zeewater kouder dan de lucht. Daardoor koelt de wind boven zee af, zodat ook de temperatuur boven land daalt. 's Winters is het zeewater warmer dan de lucht. Het verwarmt

de wind, waardoor warmere lucht het land binnenkomt. Wind van zee is bovendien vaak vochtig. Dat zorgt voor regen. Nederland heeft een echt **zeeklimaat**. In Zuid-Europa ligt de Middellandse Zee. Die heeft invloed op het weer in Zuid-Europese landen, zoals Italië en Griekenland. Dit **Middellandse Zeeklimaat** heeft hete, droge zomers en zachte winters met regen. Druiven, sinaasappels en olijven groeien er goed.

In een Middellandse Zeeklimaat groeien andere planten dan in een zeeklimaat.

gemiddeld

Iets wat veel voorkomt.

het zeeklimaat

Een klimaat zoals in Nederland, met zachte winters en koele zomers en het hele jaar neerslag.

het Middellandse Zeeklimaat

Een klimaat met hete zomers en zachte winters.

Theorie en lastige woorden les 2 – blad 2

Doel: Om te lezen

Bij de poolcirkel wordt het in de winter overdag nauwelijks licht.

Kouder of warmer?

In Europa komen vijf klimaten voor. Het zeeklimaat en het Middellandse Zeeklimaat ken je al. In het uiterste noorden is het klimaat anders. Het is er altijd koud en bijna het hele jaar door ligt er sneeuw en ijs. 's Zomers is het bijna 24 uur per dag licht en in de winter is het altijd donker. Hier heerst een **poolklimaat**. Ook hoog in de bergen is het klimaat anders. Een gebied met bergen boven de 1500 meter noemen we een

hooggebergte. Ook hier is het koud, want hoe hoger je komt, hoe kouder het wordt. De bergtoppen zijn altijd bedekt met sneeuw. In Europa zijn een paar gebieden met zo'n **hooggebergteklimaat**. In het midden en oosten van Europa zijn de zomers erg heet en de winters erg koud. Dat komt doordat er geen zeewind is die de lucht afkoelt of opwarmt. Hier heeft de zee geen invloed op het klimaat. Dit noemen we een **landklimaat**.

het poolklimaat

Een klimaat in gebieden waar de temperatuur in de zomer niet hoger wordt dan 10 graden Celsius. Komt voor op de polen.

het hooggebergteklimaat

Een klimaat waar het altijd koud is en bergtoppen altijd bedekt zijn met sneeuw.

het landklimaat

Een klimaat met strenge winters en warme zomers.

Landbouw en klimaat

Lijkt je dat niet leuk, sinaasappels uit eigen tuin? Helaas, sinaasappelbomen groeien slecht in ons zeeklimaat. Ze hebben namelijk veel zon en warmte nodig, daarom groeien ze vooral in landen met een Middellandse Zeeklimaat. Door hun dikke schil drogen sinaasappels niet snel uit in de felle zon. Ook olijven, amandelen en druiven kunnen goed tegen de droge zomers in die gebieden. In ons zeeklimaat groeien wel veel andere gewassen. Appels

en peren doen het hier prima en boerenkool en spruitjes worden zelfs lekkerder als het heeft gevoren. Welke gewassen je in een gebied kunt verbouwen, hangt dus af van het klimaat. Niet alleen het klimaat speelt een belangrijke rol in de landbouw, ook de grondsoort is belangrijk. Op kleigrond groeien bepaalde gewassen beter dan op zandgrond. Op kale rotsen groeit niets, ook al heb je nog zo'n geschikt klimaat.

Ons zeeklimaat is heel geschikt voor koolsoorten als spruitjes.